

Vertrouw de burger zijn omgeving toe

● Politici moeten leren loslaten, betogen sprekers op tweede FD-debatavond

.....
● Erik Betten
.....

Leeuwarden | „Laat de inrichting van de ruimte niet aan de professionals over. Zij hebben een beroepsblindheid die jullie politici veel minder hebben. Als jullie dat lukt, krijgen we een inrichting die beter aansluit bij de beleving van mensen.” Met die prikkelende oproep sloot lector Willem Buunk van Hogeschool Windesheim zijn lezing in NHL Hogeschool in Leeuwarden gisteren af.

In het publiek van de tweede debatavond van de Fryske Akademy, het *Friesch Dagblad* en Tresoar over de toekomst van Fryslân zaten ook ver-

schillende Statenleden, die dus rechtstreeks werden aangesproken. Buunk had voorafgaand aan zijn oproep betoogd dat zijn vak, de planologie, denkt waardenvrij te zijn, maar dat zeker niet is. Planologen en ambtenaren redeneren vanuit een idee van ruimtelijke ordening, geworteld in het modernisme, waarbij voor elke functie een aparte plek moet zijn. Daarbij is het heel verleidelijk voor de politiek om functies tegenover elkaar te plaatsen: landbouw tegenover natuur bijvoorbeeld.

„Maar als je de mensen zelf mee laat doen, hun verhalen over de omgeving mee laat spelen in voorstellen voor inrichting van het landschap, dan komen herkenbaarheid, eigenheid en traditie in beeld”, aldus Buunk. „Dat biedt veel meer houvast om besluiten te nemen die op draagvlak kunnen rekenen, en waarbij ver-

volgbesluiten eenvoudiger en begrijpelijker worden.”

De tweede spreker was Roel During van de Wageningen Universiteit.

We zijn nu bezig met het opruimen van onze institutionele rommelzolder

Hij stelde de vraag wat de relatie is tussen actief burgerschap en sociaal ondernemen. During plaatste dezelfde vraagtekens bij de vanzelfsprekendheid waarmee de oude institu-

ties en politici de zeggenschap claimen over ruimte en bijvoorbeeld energiebeheer. „We zijn nu bezig met het opruimen van de institutionele rommelzolder, dat is onze tijdgeest.”

Zo noemde hij het voorbeeld van Jan Wieringa van boerderij Veld en Beek. „Een boer met 75 koeien, niet van hem maar van zijn klanten. Die bezit hij niet, maar beheert hij voor de klanten. Hij heeft een soort *community* gemaakt, levert kaas en melk, gebaseerd op vertrouwen. Dat is iemand die snapt wat er gaat gebeuren. Wij kopen onze landbouwproducten straks bij een boer die je vertrouwt.”

Mensen willen ook hun natuur ‘eigen’ maken, zo sloot During aan bij het betoog van Buunk. „Mensen zijn bereid om deel te nemen aan initiatieven, niet omdat die overheid dat zegt, maar omdat ze controle willen

over hun leven.” De taak voor de overheid? Geen nieuwe regels maken of belasting heffen op nieuwe vormen, maar ruimte bieden, lokale initiatieven activeren en ondersteunen, en ook weer loslaten. Volgens During gaan de lokale initiatieven harder dan de bestaande organisaties zich realiseren. „Ik geef u op een briefje, die hele windmolendiscussie hier is niet meer nodig, over een aantal jaren is de helft van alle huizen energieneutraal.”

De politici in de zaal reageerden huiverig op de suggestie dat ze meer moeten loslaten. „Je zult toch altijd binnen bepaalde kaders moeten werken”, zei bijvoorbeeld Wiebo de Vries van de ChristenUnie. „Anders krijg je excessen.” Buunk antwoordde dat er wel kaders blijven, maar dat die veel verder op afstand komen te staan dan de overheid tot dusver gewend is.